Наваратри

На снимката - в средата Дурга, в ляво Лакшми и в дясно Сарасвати.

В този период от 9 дни цяла Индия пее всеки ден Рамаяна (индийски епос), като за тези 9 дни изпяват цялата книга. Всеки се отдава на различни видове садхана, пеят се и Дурга мантри, мантри, посветени на Божествената майка, някои гладуват, мъжете не се бръснат, всеки се отдава на духовна практика и пренебрегва и забравя за момент светското и външното. Наваратри е разделен на 3х3 дни, като всяка тройка дни се посвещава на богиня, аспект на майката. Първите три дни е Кали или Дурга, когато се разрушават негативните качества и това е молитвата. Следващите 3 дни са посветени на Лакшми, когато на мястото на негативните качества се изграждат позитивни и последните 3 дни са посветени на Сарасвати - когато вече мъдростта изкристализира след като сме изчистили негативното, посяли сме позитивното и знанието и светлината се проявяват под формата на Сарасвати. На десетия ден-дусера, се празнува денят на победата. Тогава се прави и хаван-огнена церемония, празнична трапеза, мъжете избръсват брадите си.

Божествената майка, Деви, се почита в продължение на 9 дни и нощи. Макар че Божествената майка е едно, тя се почита в три форми, Дурга, Лакшми и Сарасвати. През първите 3 дни се обръща внимание върху изчистването на грубите препятствия с помощта на Дурга. Човешкото сърце е изпълнено с гняв, алчност, ненавист, страст, гордост, ревност. Тези препятствия трябва да бъдат отстранени, а сърцето пречистено. Именно Дурга, яздеща тигър, влиза в човешкото сърце и безпощадно унищожава всички препятствия, обитаващи там, т.е. негативните качества. Обърканата личност се трансформира в здрава личност, в която могат да разцъфнат бежествените добродетели.

През следващите три дни се почита Лакшми, стояща върху разцъфнал лотос, държаща лотосови цветове в ръка. Тя символизира разтварянето и въплъщението на мекотата, хармонията и съвършенството. Човек познава нейната благосклонност под формата на материален и духовен успех и процъфтяване. Лакшми поддържа съзнателното проявление на душата, носи състрадание, чистота, космическа любов, единство, великодушие и равновесие в ума.

През последните 3 дни и нощи се почита Сарасвати, която дарява мъдрост. Тя ни просветлява, показва ни скритите, непроявени сили и потенциалното богатство на душата. Лицето и е бяло като хималайски сняг. Тя сияе и излъчва чистота, светлина. В ръцете си държи вина, музикален инструмент, който е символ на хармонията на личността. Сарасвати е богиня на знанието и мъдростта, която ни позволява да преминем отвъд границите на нашето его и да изпитаме трансцеденталното. Тя унищожава невежеството и разкрива сиянието и величието на съзнанието. Кулминацията в почитането на Деви е постигането на реализация на Аза, празник на окончателната победа над всички демони - е десетия ден на Наваратри, Дусера.

А ето какво казва и Свами Нирандзанананда Сарасвати за Наваратри

Наваратри се пада два пъти в годината, веднъж през април и веднъж през септември. Деветте дни на сад(х)ана, традиционно се празнуват като фестивал. През този период, според митологията, Шакти /Дурга/ побеждава негативните сили или демонитеЗа духовните аспиранти Наваратри има специално значение, тъй като поради обединяване на вярата и предаността им, се създава такава духовна среда, че всяка форма на сад(х)ана или пуджа благоприятства духовното развитие. Историята, стояща зад празника Наваратри също е символична.
Според митовете и наличната литература, демоничните сили в света придобили мощ и покорили божествените сили. Тогава всички богове се събрали и отправили молитва за освобождение /mukti/ от тези демонични сили. Присъщата енергия, Шакти, на боговете се сляла в едно и приела формата на Махашакти, чието име е Дурга, с нейното многообразие от проявления и форми. Дурга, създадена от силата и качествата на боговете, повела битка срещу демоните и ги победила.
В нашия собствен живот ние често усещаме, че негативните качества или тенденции подчиняват вродената ни доброта и положителни качества. Тогава добротата ни се проявява, оцветена от нюансите, придадени й от негативните качества. Когато добронамерeността ни се проявява по този начин, тя се превръща в егоистично качество. Например, въпреки че хората говорят за състрадание и любов, тази любов не е общовалидно чувство за всеки. Чувството на любов и състрадание е повлияно от мотивите, които са егоистични, лични и индивидуалистични.
По този начин добрите качества винаги са повлияни от гуните (тамас, раджас и саттва). Негативните черти, изглежда, имат по-голяма сила във външния ни живот, защото проявения, материален свят е процес на външно преживяване. Връзката е външна. Целият спектър на живота е приспособен за взаимодействие с външния свят, света на името, формата, идеята и обекта, в пределите на времето и пространството. Негативните или ограничаващи тенденции възпрепятстват нашия духовен растеж и изявата на нашата позитивна същност в проявения, външен свят.
Човешкият живот има специфично качество и същност, които постоянно са подложени на влиянието на пракрити(природа), майа (илюзия) и трите гуни. Под влиянието на пракрити всички същества функционират по определен начин. Под влиянието на пуруша всички същества функционират отново по различен начин. В пракрити, в майа, доминират гуните. В пуруша доминират божествените качества. Когато някой е обременен от влиянието на пракрити, под формата на непреодолими желания, страсти, стремеж към определен статус за себе си, тогава божествените му, добри качества са подтиснати, защото тяхната същност е не да се иска, а да се дава. И така възниква конфликт между желанието да се получава и желанието да се дава, между личната и универсалната мотивация.
Това е битката между демоните и Шакти. Това са условни демони, само колкото да ни накарат да осъзнаем ограничената или негативна същност на определени чувства, идеи, желания и т.н. Шакти, или Дурга, преобразуващата сила, отново пренасочва тези ограничени проявления на живота в посока на позитивното развитие. Именно в положителната еволюция се състои победата на Дурга. 32-те имена на Дурга символизират степените на трансформация на съзнанието от негативно към възвишено, трансцедентално. Те проследяват какво се случва, когато съзнанието се променя и приема по-висша и фина форма. В това се изразява голямото значение на Наваратри. За девет дни, изпълняващите сад(х)ана, променят живота си, концентрирайки усилията си към следване на специфична духовна дисциплина. В началото на Наваратри те получават набор от инструкции как да практикуват, как да наблюдават себе си, какъв ред и дисциплина да спазват. Това е известно като Navaratri anushthana.

Yoga magazine, September 1997